

Motion

2017-03-14

Motion för främjande av skolträdgårdar i Karlstad kommun

Intresset för odling växer runt om i världen. Skolor bryter asfalten på skolgårdarna för att plantera. Intresset syns runt om både i Sverige och i andra delar av världen. I Stockholm reser barn från Rinkeby till Rosendahls trädgård för att få möjlighet att odla. I Göteborg åker barnen till Botaniska trädgården eller får stöd att starta igång en pedagogisk odlingsträdgård på skolgården. I Danmark växer konceptet "Haver til Maver", där skolor över hela Danmark anslutit sig. I Karlstad får 8 förskolegrupper möjlighet att odla i Mariebergsskogen.

Odlingen har potential att utgöra ett inspirerande och fördjupande underlag för elevers kunskapsbildning i såväl olika traditionella ämnen som i miljöfrågor och en djupare förståelse av innebörden i ett hållbart samhälle. Det är en stor skillnad att veta om någonting och att veta någonting. Rum för lärande behöver inte bara vara klassrum. Lärande genom arbete i egen skolträdgård ger nya förutsättningar för elever att lära. Elever lär sig lösa problem, tänka kritiskt, med nyfikenhet ta sig an utmaningar, de stimuleras till vara fantasirika och utveckla entreprenörskap. De lär om de ekologiska systemen och lär sig tycka om sådant som är nyttigt. På det sättet skapar vi förutsättningar för ett livslångt lärande och ett lärande för en hållbar utveckling. Vi vet ingenting om framtiden och hur världen kommer att utvecklas men vi kommer alltid att behöva se till att vi har mat på borden.

Den kunskap, färdighet samt det hantverk det innebär att odla sin egen mat har på mindre än två generationer nästintill helt gått förlorad. Idag är vi långt ifrån självförsörjande på livsmedel i Sverige. Enligt den nya nationella livsmedelsstrategin finns höga ambitioner för att skapa högre självförsörjningsgrad i Sverige. Livsmedelsstrategin ska också leda till såväl ökad andel närproducerat, ekologisk produktion och konsumtion, samt bättre möjligheter för konsumenterna att göra medvetna val. Detta kräver att vi har medvetna konsumenter. Här och nu och i framtiden.

Inom skolan i Karlstad gör vi nu viktiga och kraftfulla satsningar på IT och den digitala världen men den virtuella världen behöver kompletteras med upplevelser i den reella världen. Detta understöds av kommunens strategiska plan och genom att just skolträdgårdar och odling uppmärksammas som "skolgårdsvärden" i kvalitetsverktygen.

I den strategiska planen uttrycks att "Miljö- och klimatfrågorna är några av de viktigaste frågorna i vårt samhälle idag."... "Genom att främja hälsa och förebygga ohälsa och sjukdomar, vilket är utgångspunkten för allt folkhälsoarbete, bidrar vi till ett hållbart samhälle. Metoderna för detta är många och av olika karaktär." ... "Vi är föregångare och innovativa i arbetet med att stimulera en ekologisk och hållbar utveckling." Skolträdgården är ett sätt att bidra till detta. Strategiska planer behöver omsättas i handling om de ska bidra till utvecklingen.

Särskilt kan fritidshemmets verksamhet gynnas av skolträdgården. Skolträdgårdar passar fritidshemmets verksamhet och innehåll mycket väl, och det kan på enkla sätt berika verksamhet för alla barn i fritidshemmet. Eftersom fritidshemmet även har verksamhet under skolans sommaruppehåll, blir skötsel under sommarmånaderna en meningsfull sysselsättning. Alla barn ska ha möjlighet att plocka solmogna smultron under sommarlovet, alla barn ska få uppleva känslan av att ett litet litet frö vuxit till en morot av bara lite jord, vatten och sol. Alla barn ska få vara med och se hur en potatis på magiskt vis blivit flera stycken under bara några månader.

Det krävs också en fysisk infrastruktur på skolorna som fungerar för det pedagogiska arbetet runt skolträdgården. Förråd, verktyg, samlingsplatser, tillgång till vattning med mera är inga stora investeringar, men kan ändå vara ett hinder då skolan ofta präglas av svag ekonomi. Fram till slutet av 2018 är det möjligt att söka medel från Boverket för uppbyggnad av denna fysiska miljö där de bidrar med hälften av kostnaderna.

Samarbete med olika aktörer i närområdet blir viktigt, skolträdgården kan bli den lokala trädgården (community garden) där man kan komma för att lära mer om odling tillsammans. Det finns många sådana exempel runt om i världen. Mycket kompetens finns kvar hos den äldre generationen och sådana samarbeten kan ge särskilt fina resultat. Men för att detta ska kunna förverkligas krävs stöd och samverkan mellan BUN, Gymnasienämnden, Teknik och fastighet och äldreomsorg.

Ytterligare erfarenheter och lärdomar från skolträdgårdsverksamheter från andra håll visar på betydelsen av följande förutsättningar för en positiv utveckling:

1. Anordna gemensamma kompetensutvecklingsinsatser för de skolor och pedagoger som vill bygga upp skolträdgården och skolans utemiljö.
2. Underlätta samverkan med odlingskunniga aktörer i samhället utanför skolan så att pedagogen kan koncentrera sig på det tematiska och ämnesmässiga utbytet av skolträdgårdsverksamheten.
3. Avsätt mer tid för planering och gemensamt lärande för pedagoger om trädgårdens betydelse för elevernas kunskapsbildning och lärande för hållbar utveckling.
4. Avsätt centrala ekonomiska resurser för trädgårdsansvarig koordinator på skolor med skolträdgård.
5. Initiera profilskolor med skolträdgård som profil.

Yrkande

Jag yrkar att Karlstad kommun aktivt arbetar för ett införande av skolträdgårdar.

Hans-Åke Scherp (V)

